

De Amsterdamse grachtengordel

Dure herenhuizen met mooie gevels

De grachten in Amsterdam, met hun majestueuze grachtenpanden, vertellen veel over de rijke geschiedenis van de stad in de Gouden Eeuw. 300 jaar later is de Amsterdamse grachtengordel benoemd tot werelderfgoed.

1000 jaar geleden was Amsterdam nog niet de grote stad die we nu kennen. In de Middeleeuwen bloeide de handel op en werden er pakhuizen gebouwd om alle goederen in op te slaan. Er werden grachten gegraven even buiten het toenmalige centrum van Amsterdam. Dat gebied is van zulke grote historische en culturele waarde dat het in 2010 benoemd is tot werelderfgoed.

Grachten

Als we het hebben over de grachtengordel, bedoelen we het gebied rond de Keizersgracht, Prinsengracht en de Herengracht. Deze grachten werden in de 17 eeuw gegraven en verlengd om de handelsschepen te kunnen vervoeren. Door deze grachten kreeg het centrum van Amsterdam de bekende halfronde vorm.

Grachtenpanden

De huizen aan de grachten noem je herenhuizen. Het zijn hoge huizen met vaak 4 verdiepingen of meer. Ze hebben meestal mooie gevels, zoals trapgevels, klokgevels, halsgevels en lijstgevels. Bovenaan hebben ze balken zodat goederen in en uit het pand getakeld kunnen worden. Vandaag worden de meeste grachtenpanden bewoond door rijke mensen of huizen er kantoren in. Wonen en werken in een grachtenpand heeft in elk geval veel status.

Toeristische trekpleister

Een rondvaart door de grachten is voor de vele toeristen die Amsterdam bezoeken vaste prik. Vanaf het water kun je goed zien hoe de stad zich in de Gouden Eeuw heeft ontwikkeld. Veel toeristen denken bij Amsterdam niet alleen aan De Wallen, coffeeshops en tulpen, maar juist aan de grachten.

Waarom werelderfgoed?

In 2008 is de Amsterdamse grachtengordel voorgedragen bij Unesco om genomineerd te worden als werelderfgoed. Op 1 augustus 2010 besloot de commissie dat de grachtengordel inderdaad bijzonder genoeg was om werelderfgoed te worden. Unesco

vindt de grachtengordel “een hoogtepunt en uitdrukking van de grote economische, politieke en culturele bloei van Amsterdam in de Gouden Eeuw”.

Blij met werelderfgoed

De Amsterdamse grachtengordel is volgens Unesco “een meesterwerk van menselijk genie, dat belangrijke interactie van menselijke waarden tentoonstelt en een voortreffelijk voorbeeld is van een type gebouw dat belangrijke stappen in de menselijke geschiedenis voorstelt.” Maar is het stempel ‘werelderfgoed’ wel nodig voor dat besef? De grachten worden al goed beschermd door allerlei wetgeving, komen er nu nog allemaal extra regels bij? Dat lijkt vooralsnog mee te vallen. De Gemeente Amsterdam hoopt juist op minder “rock ‘n roll”-toeristen en meer cultuurtoeristen.